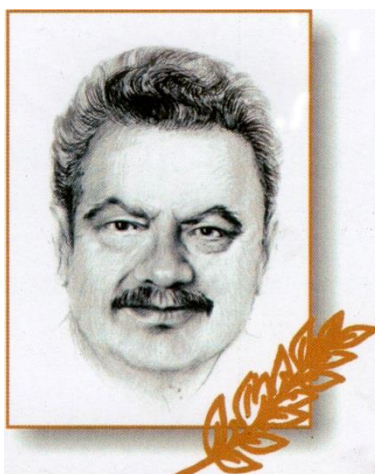

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць

Випуск 13

Рівне – 2023

УДК: 81. Л 59
ББК: 81.2 Укр.

Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 28 вересня 2023 року)

Рецензенти:

Лесюк М. П., доктор філологічних наук, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Ніколасенко Л. І., кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу слов'янських мов Інституту мовознавства імені О. О. Потебні;

Деменчук О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету.

Редакційна колегія:

Адах Н. А., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Архангельська А. М., докт. філол. н., професор кафедри славістики (секція україністики) Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Вокальчук Г. М., докт. філол. н., професор кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Вокальчук Є. Л., канд. пед. н., доцент, завідувач навчально-методичного кабінету Рівненського економіко-технологічного коледжу НУВГП;

Волос Н. П., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*гол. ред.*);

Гаврилюк Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Кірілкова Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Кузьмич О. О., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Максимчук В. В., канд. філол. н., доцент, завідувач кафедри української мови і літератури НУ «Острозька академія»;

Медведь В.В., здобувач ступеня в/о PhD кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Мороз Л. В., канд. філол. н., професор, завідувач кафедри іноземних мов РДГУ;

Ніколайчук Г. І., канд. пед. н., професор, декан філологічного факультету РДГУ;

Ричагівська Ю. Є., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Совтис Н. М., докт. філол. н., професор, завідувач кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ.

Л 59 **Лінгвістичні студії молодих дослідників**: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук. У працях розглянуто актуальні питання граматики сучасної української мови, лексикології, неології, лінгводидактики.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів, учнів шкіл.

Відповідальна за випуск – канд. філол. наук, доцент Н. П. Волос.

Видання здійснено в межах наукового проєкту кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету «Лінгвістичні студії молодих дослідників».

Коваль Марина

(Науковий керівник – Подлевська Н. В., кандидат педагогічних наук, доцент)

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У статті розглянуто та проаналізовано найефективніші інтернет-технології, які перетворюють застарілий спосіб навчання на більш гнучкий та інтерактивний курс оволодіння як і новими знаннями, так і їх повторення, під час формування соціокультурної компетентності.

Ключові слова: *соціокультурна компетентність, інтернет-технології, інтернеткомунікація, блог, подкаст, kahoot, learningapps, quizlet.*

The article examines and analyzes the most effective Internet technologies that transform an outdated way of learning into a more flexible and interactive course of mastering both new knowledge and its repetition, during the formation of sociocultural competence.

Key words: *sociocultural competence, Internet technologies, Internet communication, blog, podcast, kahoot, learningapps, quizlet.*

На допомогу сучасному вчителю прийшли інтернет-технології, які позитивно вплинули на трансформацію освіти і науки, створили нові умови та вимоги до освітньої системи, відповідно до яких відбулося злиття інформаційних та освітніх засобів навчання. В основі реалізації соціокультурної компетентності покладено сучасні інтерактивні технології, які надають можливість під час навчальної діяльності відтворювати соціокультурні реалії суспільства. Саме завдяки інтернет-технологіям можна вивчати різні соціокультурні ситуації та отримувати бажанні результати, адже

вони містять відповідні матеріали для всезагальної соціокультурної обізнаності.

Для організації ефективного впливу на формування соціокультурної компетентності варто визначити найефективніші інтернет-технології, які перетворюють застарілий спосіб навчання на більш гнучкий та інтерактивний курс оволодіння як і новими знаннями, так і їх повторення.

Інтернеткомунікація відіграє одну із важливіших ролей формування соціокультурної компетентності, бо забезпечує безперешкодне спілкування носіїв мови за допомогою глобальної інформаційної мережі Інтернет.

Серед молоді великим попитом користується блог, що ґрунтується на спілкуванні, є одним із сучасних засобів комунікації, який доцільно використовувати і під час навчання задля формування соціокультурної компетентності.

Активно використовуються практичні матеріали, які знаходяться в онлайн підручниках, довідниках, словниках, енциклопедіях, які активно доповнюються, оновлюються новою інформацією, онлайн бібліотеки, навчальні наочні матеріали у вигляді відео-, аудіозаписів тощо. Електронні технології відповідають вимогам сучасної освіти та вподобанням молодого покоління.

Для формування соціокультурної компетентності варто визначити інтернет-технологію «подкаст». Подкаст використовується для позначення цифрового запису радіопрограми або подібних файлів, що розміщені в мережі Інтернет як MP3 файли, які можна завантажувати або розсилати. Їх варто використовувати як додатковий матеріал для обговорення відповідної теми заняття, закріплення лексико-граматичного матеріалу. На освітніх порталах подкасти забезпечуються транскриптами з добором письмових вправ до них, таким чином охоплюючи читання і письмо [4, с. 70].

Подкасти забезпечують переборення мовних бар'єрів та страху робити помилки. Вони зацікавлюють своїми матеріалами, адже вони не лише

актуальні, а й містять різногалузеву інформацію, яка доповнення країнознавчими фото та відеороликами, розвивають соціокультурну компетентність, формують навички та вміння розуміти мовлення на слух, вдосконалюють слухо-вимовні навички, розширюють та збагачують лексичний словник, вдосконалюють граматичні навички усного та писемного мовлення [4, с. 72].

Інтернет-технології значно розширюють можливості вчителів та викладачів, сприяють індивідуалізації навчання, активізації пізнавальної діяльності студентів, адаптують процес навчання до індивідуальних особливостей учнів та студентів.

Серед сучасних інтерактивних технологій з використанням комп'ютерно-орієнтованих засобів у галузі освіти все активніше розробляється безліч навчальних комп'ютерних та смартфонних програм, які працюють за умови наявності мережі Інтернет.

Один із найпопулярніших та безкоштовних є онлайн сервіс Kahoot, який надає можливість організувати та реалізувати різнопланові тестування, опитування, турніри чи змагання між командами, дискусії, отримати зворотній зв'язок, провести формуюче оцінювання за наявності гаджета та мережі Інтернет. Це дієвий спосіб підвищення активності учнів чи студентів на заняттях. Kahoot сприяє соціалізації та культурі навчання, адже завдання можна виконуватися не лише самостійно, а й в командах, де кожен зможе проявити свої знання.

Науковці Н. Білоус та Н. Чала у своєму дослідженні «Платформа kahoot як інструмент моделі «перевернутого навчання» при викладанні іноземної мови» зазначають основні переваги сервісу, зокрема простота використання, оригінальність оцінювання, можливість виконання завдань учнями чи студентами в аудиторний, позааурочний час, зміна виду діяльності під час заняття, що пожвавлює та активізує увагу студентів [1, с. 13].

LearningApps.org – це онлайн сервіс, який дозволяє в інтерактивному режимі формувати компетентності в галузі іноземної мови за допомогою інтерактивних вправ. За допомогою програми можна розробити різноманітні завдання для виконання і на уроках, на заняття, у поза навчальний час. Learningapps є додатком Web 2.0, який здійснює підтримку освітніх процесів у навчальних закладах різних типів, призначений для розроблення, зберігання інтерактивних завдань із різних предметних дисциплін, за допомогою яких учні, студенти можуть перевірити і закріпити свої знання в ігровій формі, що сприяє формуванню їх пізнавального інтересу. Серед переваг сервісу варто визначити продуктивність, гнучкість, ефективність, легкість організації повторення та закріплення вивченого матеріалу, можливість обміну інтерактивними завданнями, саморозвиток та самоосвіта [2, с. 115].

Оволодіння соціокультурною компетентністю здійснюється і за допомогою інтернет-технологією Quizlet, яка вбачає у своїй програмі створення та застосування двосторонніх флеш-карток та навчальних ігор у різних категоріях із будь-яких предметів із використанням візуальної, текстової та звукової опори [3, с. 2]. У програмі можна працювати як індивідуально, так і колективно. Найефективнішим засобом задля формування соціокультурної є використання дидактичних флеш-карток.

Варто зазначити, що використання інтернет-технологій під час формування соціокультурної компетентності мають свої переваги, адже вони сприяють розвитку пізнавальної мотивації, що сприяє ефективному засвоєнню знань соціокультурного спрямування і результативності їх формування.

Література

1. Білоус Н. П., Чала Н. М. Платформа kahoot як інструмент моделі «перевернутого навчання» при викладанні іноземної мови. Київ, 2018. С. 11–13.

2. Киливник В. В. Формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови в системі педагогічного коледжу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Вінниця, 2019. 290 с.
3. Методичні рекомендації «Сервіс Quizlet та мобільний додаток». URL : https://naurok.com.ua/metodichni-rekomendaci-servis-quizlet-ta-mobilniy-dodatok-111731.html#_=_ (дата звернення: 15.05.2023).
4. Шехавцова С. О. Соціокультурні технології викладання іноземних мов: навч.-метод. посіб. для магістрантів закладів вищої освіти. Полтава : Вид-во ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2018. 117 с.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ДИНАМІКА ГРАМАТИЧНОГО ЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ ТА
ІНШИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

- Волос Наталія, Воробієвська Яна. ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВИ ТВОРІВ ІРЕНИ КАРПИ..... 4
- Гуменюк Яніна. ЗВЕРТАННЯ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ПАВЛА ГІРНИКА.....13
- Дубенчук Аліна, Мельник Наталія. СКЛАДНОПІРЯДНЕ РЕЧЕННЯ В МОВОСТИЛІ ЮРІЯ ВИННИЧУКА: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА.....21
- Саджайя Діана. ПОВТОР ЯК СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА В ПОЕЗІЇ ВАСИЛЯ СТУСА.....27
- Шкарбан Тамара, Сачковська Юлія. СИНТАКСИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПРОЗИ ДАРИ КОРНІЙ.....34

РОЗДІЛ 2

ЛЕКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ В ЇЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКАХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ВИЯВАХ

- Бортнік Віра. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ НАЗВ ОСІБ ЧОЛОВІЧОЇ І ЖІНОЧОЇ СТАТІ В МОВІ СУЧАСНИХ МЕДІА.....44
- Веремчук Ольга. ОСОБЛИВОСТІ СТИЛІСТИЧНОЇ ТРАНСПОЗИЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ.....49
- Власюк Іванна. АНАЛІЗ ІСТОРІЇ БЛІНГВІЗМУ В УКРАЇНІ ТА ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ НА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СИТУАЦІЇ.....56
- Володько Анастасія. МЕТАФОРА В ПІСЕННИХ ТЕКСТАХ АНДРІЯ КУЗЬМЕНКА.....64
- Дячук Вікторія, Шкарбан Тамара. ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНА ЛЕКСИКА ЯК ОЗНАКА ІДЮСТИЛЮ ОКСАНИ ЗАБУЖКО.....70
- Кравець Євгенія. ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ М. ВІНГРАНОВСЬКОГО (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТЕЙ «СІРОМАНЕЦЬ», «ПЕРВІНКА», «КІНЬ НА ВЕЧІРНІЙ ЗОРІ»).....76
- Кузьмич Оксана, Муляр Тетяна. СТИЛЕТВІРНА Й ТЕКСТОТВІРНА РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ В РОМАНІ В. ЛИСА «СТОЛІТТЯ ЯКОВА».....83
- Лясковська Аліна. ПЕРЕКЛАДИ ТВОРІВ С. ЛЕМА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ....92

Ричагівська Юлія, Захарчук Ольга. ХУДОЖНІ ФУНКЦІЇ ДІАЛЕКТИЗМІВ У РОМАНІ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ТРОЩА».....100

Совтис Наталія, Цапук Ангеліна. ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ» У ХУДОЖНЬОМУ ОСМИСЛЕННІ ТЕМИ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ ЛІНИ КОСТЕНКО).....105

Стельмах Антоніна. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ.....117

Шершун Богдана. ХУДОЖНІСТЬ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ ЯК ДЖЕРЕЛО СТИЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....124

РОЗДІЛ 3

НЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИЙ І ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ

Адах Наталія, Котович Мар'яна. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ІМЕННИКІВ ПАВЛА ВОЛЬВАЧА.....139

Вокальчук Євген, Парницька Ірина, Хом'якова Марта. МАТЕРІАЛИ ДО «СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ (НЕОЛОГІЯ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ)».....147

Дрегель Тетяна. НЕОЛОГІЗМИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЇ.....156

Кулик Ірина. НЕОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ПОЕТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ.....163

Лобач Валерія. НЕОЛОГІЗМИ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ...169

Нагорна Юлія. СЛОВОТВІРНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОВОТВОРІВ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПОСТМОДЕРНОЇ ПРОЗИ.....179

Нивчик Зоряна. ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ ОПИС НЕОЛОГІЗМІВ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ (словникові матеріали).....186

Савицька Катерина. СЛОВОТВОРЧІСТЬ ВАЛЕНТИНИ ЛЮЛІЧ ТА НАТАЛІЇ ДЕМЕДЮК ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014-2023 РР. (ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ).....204

РОЗДІЛ 4

МОВНА ОСВІТА Й КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

Коваль Марина. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....210

Колеснікова Юлія. МОВНА ОСВІТА І КУЛЬТУРА МОВИ ЯК СКЛАДОВІ КУЛЬТУРНОЇ ДЕОКУПАЦІЇ ДОНБАСУ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	215
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	221
ЗМІСТ.....	223

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць «Лінгвістичні студії молодих дослідників»

Випуск 13

Головний редактор *Волос Н. П.*

Заступники головного редактора *Адах Н. А., Гаврилюк Н. В., Ричагівська Ю. Є.*

Відповідальна за випуск *Волос Н. П.*

У дизайні обкладинки використано портрет професора К. Ф. Шульжука (автор – О. Г. Сорока)

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

Linguistic Studies of Young Researchers: A Collection of Scientific Works. Rivne : RSHU. Vol. 13. 2023. p.226.

The collection includes articles of students and masters, postgraduates, candidates and doctors of philological sciences. The works dealt with topical issues of the grammar of the modern Ukrainian language, lexicology, neology, linguocultural and comparative studies.

It is intended for teachers, postgraduates, students of philology, schoolchildren.

Адреса редколегії:

кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Пластова, 31, м. Рівне, 33000.